Warszawa, 30 kwietnia 2025 r.

Znowelizowane wytyczne Głównego Lekarza Weterynarii w sprawie postępowania organów Inspekcji Weterynaryjnej, zasad przemieszczeń zwierząt, materiału biologicznego i produktów pochodzenia zwierzęcego, w związku z wystąpieniem na terytorium Polski zakażenia wirusem choroby niebieskiego języka – wersja 3.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/1882[1] zakażenie wirusem choroby niebieskiego języka należy do kategorii chorób C+D+E (serotypy 1-24).

1) Środki podejmowane w przypadku podejrzenia zakażenia wirusem BT zgodnie z art. 41 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/689[2].

Podejrzenie choroby

Powiatowy lekarz weterynarii (PLW) klasyfikuje zwierzę lub grupę zwierząt jako **przypadek podejrzenia wystąpienia choroby**, gdy:

a) badania kliniczne, pośmiertne lub laboratoryjne potwierdzają, że objaw lub objawy kliniczne, zmiana lub zmiany pośmiertne lub wyniki badania histologicznego wskazują na wystąpienie tej choroby;
b) wynik lub wyniki zastosowanej metody diagnostycznej wskazują na występowanie choroby w próbce pobranej od zwierzęcia lub grupy zwierząt; lub
c) ustalono powiązanie epidemiologiczne z potwierdzonym przypadkiem choroby.

PLW prowadzi dochodzenie epidemiologiczne w celu potwierdzenia lub wykluczenia choroby, w tym pobiera próbki do badań laboratoryjnych w kierunku zakażenia wirusem BT.

Rodzaj próbek oraz sposób ich pobierania i wysyłania do badań laboratoryjnych

1. Do badań laboratoryjnych pobiera się następujące próbki:
   1) próbki krwi lub szpiku kostnego;
   2) wycinki:
      a) śledziony,
      b) węzłów chłonnych.
2. Próbkę krwi pobiera się od zwierząt za pomocą igły jednorazowej, do sterylnej probówki lub tubostrzykawki zawierającej środek antykoagulacyjny w postaci heparyny, cytrynianu sodu lub EDTA, a następnie probówkę napełnia się w taki sposób, aby krew spływała wolno po wewnętrznej ścianie tej probówki, aż do jej napełnienia w 2/3 pojemności.
3. Pobrane próbki krwi, szpiku i wycinki narządów, o których mowa w punkcie 1, schładza się i w temperaturze +4°C transportuje do laboratorium.

[1] Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/1882 z dnia 3 grudnia 2018 r. w sprawie stosowania niektórych przepisów dotyczących zapobiegania chorobom oraz ich zwalczania do kategorii chorób umieszczonych w wykazie oraz ustanawiające wykaz gatunków i grup gatunków, z którymi wiąże się znaczne ryzyko rozprzestrzeniania się chorób umieszczonych w tym wykazie.

[2] Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/689 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do zasad dotyczących nadzoru, programów likwidacji choroby oraz statusu obszaru wolnego od choroby w przypadku niektórych chorób umieszczonych w wykazie i niektórych nowo występujących chorób.

4. Niedopuszczalne jest zamrażanie pobranej krwi.
5. Próbkę krwi, która ma być:
   1) przechowywana przez dłuższy okres, gdy nie jest możliwe jej schłodzenie, należy pobrać na szczawian-fenol-glicerynę (OPG);
   2) zamrożona, należy pobrać na zbuforowany pepton z laktozą i przechowywać w temperaturze poniżej -70°C.
6. Niedopuszczalne jest zamrażanie próbki krwi pobranej w późniejszych okresach wiremii.
7. Próbki od zwierząt żywych pobiera się w taki sposób, aby nie narażać zwierząt na zbędny ból.
8. Każdą próbkę pakuje się i transportuje z zachowaniem szczególnych środków ostrożności.
9. Pobrane wycinki pobiera się czystymi, jałowymi narzędziami, najlepiej jednorazowego użytku.
10. Każdą próbkę umieszcza się w mocnym, sterylnym, szklanym lub plastikowym pojemniku, zamykanym szczelnym przykryciem zabezpieczającym przed wyciekiem zawartości. Przykrycie zabezpiecza się wodoodporną taśmą samoprzylepną.
11. Powierzchnię zewnętrzną pojemnika po jego zamknięciu odkaża się, a następnie płucze czystą wodą i osusza.
12. Każdy pojemnik zaopatruje się w etykietę zawierającą opis zwierzęcia i jego numer identyfikacyjny, rodzaj próbki, datę i miejsce jej pobrania, imię i nazwisko oraz adres posiadacza zwierzęcia.
13. Do każdej próbki przesyłanej do badań laboratoryjnych dołącza się pismo przewodnie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 lipca 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji związanej ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt.
14. Próbki przesyła się bezpośrednio do laboratorium niezwłocznie po ich pobraniu.

PLW wdraża środki zwalczania i ograniczania rozprzestrzeniania się zakażenia wirusem BT przy pomocy **decyzji administracyjnych**.

Powiadamianie za pomocą formularza ADIS

PLW niezwłocznie powiadamia wojewódzkiego lekarza weterynarii (WLW), a WLW Głównego Lekarza Weterynarii (GLW) o:

a) podejrzeniu wystąpienia BT,
b) wyznaczeniu ogniska BT,
c) wygaszeniu ogniska BT.

PLW ogranicza przemieszczanie zwierząt oraz materiału biologicznego należących do docelowej populacji zwierząt z zakładu podejrzanego o zakażenie, w którym utrzymywane są zwierzęta, chyba że wyda pozwolenie na przemieszczenie do rzeźni w celu natychmiastowego uboju.

PLW może zarządzić zastosowanie odpowiednich środków zmniejszających ryzyko, aby zapobiec narażeniu lub ograniczyć narażenie zwierząt należących do docelowej populacji zwierząt na ataki ze strony wektorów (np. zastosowanie repelentów, nakaz utrzymywania zwierząt w zamknięciu, mechaniczne zabezpieczenie pomieszczeń inwentarskich przed wektorami etc.).

Na wniosek podmiotu, PLW może przyznać status **zakładu zabezpieczonego przed wektorami**, po spełnieniu przez zakład łącznie następujących warunków:

a) posiada on odpowiednie bariery fizyczne w punktach wejścia i wyjścia;
b) otwory muszą być zamknięte odpowiednio gęstą siatką chroniącą przed wektorami, która musi być w regularnych odstępach czasu impregnowana zatwierdzonym insektycydem zgodnie z

instrukcjami producenta;

c) nadzór i kontrola wektorów muszą być przeprowadzane wewnątrz i wokół zakładu zabezpieczonego przed wektorami;
d) muszą zostać wprowadzone środki w celu ograniczenia lub wyeliminowania miejsc wylęgu wektorów w pobliżu zakładu zabezpieczonego przed wektorami;
e) muszą zostać wdrożone obowiązujące procedury działania obejmujące opisy systemów bezpieczeństwa i systemów alarmowych na potrzeby działań zakładu zabezpieczonego przed wektorami i transportu zwierząt do miejsca załadunku.

PLW weryfikuje z odpowiednią częstotliwością, ale co najmniej na początku, w trakcie i na koniec wymaganego okresu ochrony, skuteczność zastosowanych środków za pomocą pułapki do odłowu wektorów umieszczonej wewnątrz zakładu.

PLW niezwłocznie wycofuje status zakładu zabezpieczonego przed wektorami, kiedy warunki, o których mowa powyżej, nie są już spełniane.

2) Środki podejmowane w przypadku stwierdzenia zakażenia wirusem BT zgodnie z art. 42 rozporządzenia 2020/689.

Potwierdzenie choroby

PLW klasyfikuje zwierzę lub grupę zwierząt jako **potwierdzony przypadek wystąpienia choroby**, gdy:

a) w próbce pobranej od zwierzęcia lub grupy zwierząt wyizolowano czynnik chorobotwórczy, z wyłączeniem szczepów szczepionkowych;
b) w próbce pobranej od zwierzęcia lub grupy zwierząt wykazujących kliniczne objawy potwierdzające chorobę lub powiązanie epidemiologiczne z przypadkiem podejrzenia lub potwierdzonym przypadkiem zidentyfikowano antygen lub kwas nukleinowy, których obecność nie jest konsekwencją szczepienia, specyficzny dla czynnika chorobotwórczego; lub
c) z próbki pobranej od zwierzęcia lub grupy zwierząt wykazujących kliniczne objawy potwierdzające chorobę lub powiązanie epidemiologiczne z przypadkiem podejrzenia lub potwierdzonym przypadkiem uzyskano dodatni wynik zastosowania pośredniej metody diagnostycznej, który nie jest konsekwencją szczepienia.

PLW potwierdza ognisko BT, wydając decyzję uznającą zakład za ognisko choroby i przeprowadza dochodzenie epidemiologiczne.

Zwierzęta, u których wykryto materiał genetyczny wirusa BT, należy **niezwłocznie odizolować** od pozostałych zwierząt w zakładzie.

PLW ogranicza przemieszczanie zwierząt oraz materiału biologicznego z zakładu (ogniska), w którym utrzymywane są zwierzęta, chyba że wyda pozwolenie na przemieszczenie do rzeźni w celu natychmiastowego uboju.

W przypadku zakażenia wirusem BT możliwe jest podjęcie leczenia chorych zwierząt przez lekarza weterynarii na zlecenie hodowcy.

Najczęściej stosowanymi produktami leczniczymi weterynaryjnymi w takich przypadkach są:

- preparaty przeciwzapalne, przeciwbólowe,
- antybiotykoterapia (w przypadku wtórnych powikłań na tle zakażeń bakteryjnych),

- płynoterapia.

Bardzo ważne są dobre praktyki hodowlane:

- zapewnienie zwierzętom dostępu do wody i pożywienia,
- zwracanie szczególnej uwagi, czy zwierzęta piją wodę i pobierają paszę,
- zapewnienie miękkiej i suchej ściółki,
- podawanie różnych rodzajów paszy w celu stymulacji apetytu,
- regularne sprawdzanie kończyn i mostka w celu weryfikacji ewentualnych odleżyn, jeśli zwierzę zalega.

W przypadku zwierząt z nasilonymi objawami klinicznymi, które nie reagują na zastosowane leczenie, PLW, na podstawie art. 44 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, może rozważyć wydanie decyzji nakazującej bezzwłoczne uśmiercenie danej sztuki oraz utylizację tuszy.

Poprzez konieczność bezzwłocznego uśmiercenia rozumie się obiektywny stan rzeczy, stwierdzony przez PLW, polegający na tym, że zwierzę może dalej żyć jedynie cierpiąc i znosząc ból, a moralnym obowiązkiem człowieka staje się skrócenie cierpień zwierzęcia.

W przypadku wydania i wykonania decyzji nakazującej bezzwłoczne uśmiercenie zwierzęcia oraz utylizację tuszy, hodowcy przysługuje odszkodowanie, o którym mowa w art. 49 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

W przypadku zakażenia wirusem BT **nie ma podstaw prawnych do wydawania nakazu zabicia lub poddania ubojowi wszystkich zwierząt wrażliwych** w zakładzie będącym ogniskiem choroby.

PLW może zarządzić zastosowanie odpowiednich środków zmniejszających ryzyko, aby zapobiec narażeniu lub ograniczyć narażenie zwierząt należących do docelowej populacji zwierząt na ataki ze strony wektorów (np. zastosowanie repelentów, nakaz utrzymywania zwierząt w zamknięciu, mechaniczne zabezpieczenie pomieszczeń inwentarskich przed wektorami etc.).

PLW wdraża środki zwalczania choroby w odniesieniu do wszystkich zakładów mających powiązanie epidemiologiczne z potwierdzonym ogniskiem, w tym w odniesieniu do zakładów utrzymujących zwierzęta należące do docelowej populacji zwierząt i narażonych na zakażone wektory. PLW informuje PLW właściwych dla zakładów powiązanych epidemiologicznie o potrzebie zastosowania środków.

PLW analizuje i monitoruje status zdrowotny docelowej populacji zwierząt w najbliższym sąsiedztwie z zakładem, w którym potwierdzono ognisko BT.

PLW informuje WLW o wystąpieniu ogniska choroby oraz konieczności wyznaczenia obszaru, „który nie jest wolny od zakażenia wirusem BT ani nie jest objęty programem likwidacji zakażenia wirusem BT".

Wojewódzki lekarz weterynarii, na właściwości terenowej którego potwierdzono ognisko BT, wyznacza, w porozumieniu z WLW, których dotyczy zasięg tego obszaru, obszar „który nie jest wolny od zakażenia wirusem BT ani nie jest objęty programem likwidacji zakażenia wirusem BT". Obszar powinien obejmować teren w promieniu 150 km od ogniska choroby.

WLW właściwy dla miejsca wyznaczenia ogniska BT przesyła uzgodniony obszar „który nie jest wolny od zakażenia wirusem BT ani nie jest objęty programem likwidacji zakażenia wirusem BT" do GLW. GLW informuje MRiRW o konieczności zmiany załącznika do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem choroby niebieskiego języka.

Środki w zakładach, związane z potwierdzeniem zakażenia wirusem BT, mogą zostać wycofane, gdy PLW uzna, że nie są one już niezbędne w celu ograniczenia ryzyka rozprzestrzeniania się tej choroby. PLW wydaje decyzję stwierdzającą wygaśnięcie decyzji uznającej zakład za ognisko BT.

W związku z wejściem w życie „Prawa o zdrowiu zwierząt"[3] należy przyjąć, że postępowanie Inspekcji Weterynaryjnej przy zwalczaniu choroby niebieskiego języka zostało określone w rozporządzeniu 2020/689. Tym samym nie należy już posługiwać się starszymi aktami prawa krajowego, w szczególności przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 października 2012 r. w sprawie zwalczania choroby niebieskiego języka.

3) Zasady przemieszczania zwierząt na obszarze i z obszaru, „który nie jest wolny od zakażenia wirusem BT ani nie jest objęty programem likwidacji zakażenia wirusem BT".

Z obszaru, „który nie jest wolny od zakażenia wirusem BT ani nie jest objęty programem likwidacji zakażenia wirusem BT" obowiązują zasady przemieszczeń zwierząt określone w załączniku V część II rozdział 2 sekcja 1 rozporządzenia 2020/689.

Brak jest dodatkowych ograniczeń dotyczących przemieszczania zwierząt w obrębie obszaru, „który nie jest wolny od zakażenia wirusem BT ani nie jest objęty programem likwidacji zakażenia BT".

Zasady przemieszczeń zwierząt z obszaru „który nie jest wolny od zakażenia wirusem BT ani nie jest objęty programem likwidacji zakażenia BT" na pozostałe terytorium Polski obejmują wymogi w odniesieniu do serotypów wirusa BT zgłoszonych w ciągu ostatnich 2 lat w państwie członkowskim lub w strefie pochodzenia:

(tymczasowo nie uwzględnia się przypadków, kiedy jest realizowany program lub są ustanowione strefy sezonowo wolne)

zwierzęta były chronione przed atakami wektorów w trakcie transportu do miejsca przeznaczenia i chronione przed atakami wektorów **w zakładzie zabezpieczonym przed wektorami**:

1) przez co najmniej 60 dni przed datą przemieszczenia; lub
2) przez co najmniej 28 dni przed datą przemieszczenia i przeszły z wynikiem ujemnym badanie serologiczne przeprowadzone na próbkach pobranych co najmniej po upływie 28 dni od daty rozpoczęcia okresu ochrony przed atakami wektorów; lub
3) przez co najmniej 14 dni przed datą przemieszczenia i przeszły z wynikiem ujemnym badanie metodą PCR przeprowadzone na próbkach pobranych co najmniej po

[3] rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniającego i uchylającego niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt.

upływie 14 dni od daty rozpoczęcia okresu ochrony przed atakiem wektorów.

LUB

zwierzęta były utrzymywane przez co najmniej 60 dni przed wyjazdem na obszarze w promieniu co najmniej 150 km od zakładu, w którym są utrzymywane, albo w państwie członkowskim, gdzie nadzór zgodny z wymaganiami określonymi w sekcjach 1 i 2 rozdziału 1 cześci II załącznika V rozporządzenia 2020/689 był prowadzony przez co najmniej ostatnie 60 dni przed wyjazdem, oraz:

1) zostały zaszczepione zgodnie z pkt 2 lit. c) przeciwko wszystkim serotypom 1-24 zakażenia wirusem BT, które zgłoszono w ciągu ostatnich 2 lat na obszarze w promieniu 150 km od miejsca, w którym zwierzęta są utrzymywane; lub
2) zostały uodpornione zgodnie z pkt 2 lit. d) przeciwko wszystkim serotypom 1-24 zakażenia wirusem BT, które zgłoszono w ciągu ostatnich 2 lat na obszarze w promieniu 150 km od miejsca, w którym zwierzęta są utrzymywane.

LUB

zwierzęta są przeznaczone **do natychmiastowego uboju** oraz:

1) w zakładzie pochodzenia nie zgłoszono żadnego przypadku zakażenia wirusem BT przez okres co najmniej 30 dni przed datą przemieszczenia;
2) zwierzęta są przewożone bezpośrednio z państwa członkowskiego lub strefy pochodzenia do rzeźni przeznaczenia, gdzie zostają poddane ubojowi w ciągu 24 godzin od przyjazdu;
3) podmiot prowadzący zakład pochodzenia poinformował podmiot prowadzący rzeźnię przeznaczenia o przemieszczeniu co najmniej 48 godzin przed załadunkiem zwierząt;
4) jako miejsce wysyłki, zgodnie ze wzorami świadectw zdrowia zwierząt do celów przemieszczania między państwami członkowskimi zwierząt przeznaczonych do uboju określonymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/403[4], należy wskazać zakład pochodzenia zwierząt w przesyłce lub zakład zatwierdzony do celów gromadzenia zgodnie z art. 97 i 99 rozporządzenia (UE) 2016/429.

LUB

zwierzęta:

1) były chronione przed atakiem wektorów za pomocą insektycydów lub środków odstraszających przez co najmniej 14 dni przed datą przemieszczenia; oraz
2) w tym okresie przeszły z wynikiem ujemnym badanie metodą PCR przeprowadzone na próbkach pobranych co najmniej po upływie 14 dni od daty rozpoczęcia ochrony przed atakami wektorów.

LUB

zwierzęta spełniają alternatywne wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem zakażenia wirusem choroby niebieskiego języka, tj. przemieszczanie poza obszar, „który nie jest wolny od zakażenia wirusem BT ani nie jest objęty programem likwidacji zakażenia wirusem BT" jest możliwe, gdy:

1) w okresie nie dłuższym niż 30 dni przed przemieszczeniem bydła, owiec lub kóz w

[4] Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/403 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 i (UE) 2017/625 w odniesieniu do wzorów świadectw zdrowia zwierząt i wzorów świadectw zdrowia zwierząt/świadectw urzędowych do celów wprowadzania do Unii i przemieszczania między państwami członkowskimi przesyłek określonych kategorii zwierząt lądowych i ich materiału biologicznego oraz urzędowej certyfikacji dotyczącej takich świadectw i uchylające decyzję 2010/470/UE.

gospodarstwie, z którego te zwierzęta mają zostać przemieszczone, nie potwierdzono choroby niebieskiego języka;

2) nie wcześniej niż 30 dni przed przemieszczeniem bydła, owiec lub kóz od tych zwierząt zostały pobrane próbki do badania laboratoryjnego w kierunku choroby niebieskiego języka, które zostało przeprowadzone metodą serologiczną i którego wynik jest ujemny, z wyłączeniem przemieszczania bezpośrednio do rzeźni;
3) posiadacz bydła, owiec lub kóz, które mają zostać przemieszczone, poinformował powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce, do którego te zwierzęta mają zostać przemieszczone, o zamiarze dokonania takiego przemieszczenia nie później niż 48 godzin przed planowanym terminem jego dokonania.

4) Zasady przemieszczania materiału biologicznego na obszarze i z obszaru, „który nie jest wolny od zakażenia wirusem BT ani nie jest objęty programem likwidacji zakażenia wirusem BT".

Z obszaru, „który nie jest wolny od zakażenia wirusem BT ani nie jest objęty programem likwidacji zakażenia wirusem BT" obowiązują zasady przemieszczeń materiału biologicznego określone w załączniku V część II rozdział 2 sekcja 2 rozporządzenia 2020/689.

Brak jest dodatkowych ograniczeń dotyczących przemieszczania materiału biologicznego w obrębie obszaru, „który nie jest wolny od zakażenia wirusem BT ani nie jest objęty programem likwidacji zakażenia wirusem BT".

Zasady przemieszczeń materiału biologicznego zwierząt z obszaru, „który nie jest wolny od zakażenia wirusem BT ani nie jest objęty programem likwidacji zakażenia wirusem BT" na pozostałe terytorium Polski obejmują wymogi:

(tymczasowo nie uwzględnia się przypadków, kiedy jest realizowany program lub są ustanowione strefy sezonowo wolne)

materiał biologiczny pochodzi od zwierząt dawców, które były utrzymywane przez okres co najmniej 60 dni przed pobraniem i w trakcie pobierania materiału biologicznego w państwie członkowskim lub strefie wolnej od zakażenia wirusem BT.

Warunek ten dotyczy również przemieszczenia materiału biologicznego z obszarów wolnych od zakażenia wirusem BT.

ALBO

nasienie pochodzi od zwierząt dawców, które były chronione przed atakami wektorów **w zakładzie zabezpieczonym przed wektorami** przez okres co najmniej 60 dni przed rozpoczęciem pozyskiwania i podczas pozyskiwania nasienia;

LUB

nasienie pochodzi od zwierząt dawców, które przeszły z wynikiem ujemnym badanie serologiczne przeprowadzone na próbkach pobranych w okresie 28-60 dni od daty każdego pozyskania nasienia;

LUB

nasienie pochodzi od zwierząt dawców, które przeszły z wynikiem ujemnym badanie bezpośrednią metodą diagnostyczną przeprowadzone na próbkach pobranych:

- na początku pozyskiwania i przy ostatnim pozyskaniu nasienia do wysyłki; oraz
- w okresie pozyskiwania nasienia: co najmniej co 7 dni w przypadku testu izolacji wirusa, lub co najmniej co 28 dni w przypadku badania metodą PCR;

ALBO

zarodki bydła uzyskane metodą in vivo zostały pozyskane od zwierząt dawców, które nie wykazywały żadnych klinicznych objawów zakażenia wirusem BT w dniu pozyskania, i są pozyskiwane, przetwarzane i przechowywane zgodnie z częścią 2 załącznika III do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/686;

LUB

zarodki inne niż zarodki bydła uzyskane metodą in vivo i oocyty zostały pozyskane od zwierząt dawców, które były chronione przed atakami wektorów w zakładzie zabezpieczonym przed wektorami przez co najmniej 60 dni przed rozpoczęciem pozyskiwania i podczas pozyskiwania zarodków/oocytów;

LUB

zarodki inne niż zarodki bydła uzyskane metodą in vivo i oocyty zostały pozyskane od zwierząt dawców, które przeszły z wynikiem ujemnym badanie serologiczne przeprowadzone na próbkach pobranych w okresie 28-60 dni od daty każdego pozyskania zarodków/oocytów;

LUB

zarodki inne niż zarodki bydła uzyskane metodą in vivo i oocyty zostały pozyskane od zwierząt dawców, które przeszły z wynikiem ujemnym badanie metodą PCR przeprowadzone na próbkach pobranych w dniu pozyskania zarodków/oocytów.

5) Zasady przemieszczania mięsa i produktów mięsnych oraz mleka i produktów mlecznych, skór i wełny na obszarze i z obszaru, „który nie jest wolny od zakażenia wirusem BT ani nie jest objęty programem likwidacji zakażenia wirusem BT”.

Nie występują żadne dodatkowe ograniczenia dotyczące przemieszczania mięsa i produktów mięsnych oraz mleka i produktów mlecznych, skór i wełny na obszarze i z obszaru, „który nie jest wolny od zakażenia wirusem BT ani nie jest objęty programem likwidacji zakażenia wirusem BT”.

Opracowano w Biurze Zdrowia i Ochrony Zwierząt GIW:

Agnieszka Warda-Sporniak, Joanna Szwast, Waldemar Rak, Katarzyna Wawrzak

Zatwierdził: Krzysztof Jażdżewski, Główny Lekarz Weterynarii